Dosarul nr.2p/s-64/2024

H O T Ă R Î R E

În numele Legii

20 iunie 2024 mun. Ungheni.

Judecătoria Ungheni
Instanţa compusă din :
Preşedinte judecătorul Rodica Costru
Grefier Mariana Pascal
Cu participarea:
În lipsa:
Petiționarului –Rotari Daniel,
Reprezentantului petiționarului –Rotari Daniel-avocatul Ion Ciorba,
În lipsa persoanei interesate –reprezentantul Direcției Generale Administrare Fiscală Centru al R.Moldova,
a judecat în şedinţă de judecată publică , în procedura special, cu înregistrare audio, cauza civilă la cererea depusă de ***Rotari Daniel****, privind* ***constatarea faptului acceptării succesiunii,*** instanța de judecată

C O N S T A T Ă :

La 03.04.2024, petiționarul *Rotari Daniel, prin reprezentantul său-avocatul Ion Ciorba,* a depus în instanța de judecată cererea dată, motivînd că, este nepotul defuncților Brînzaru Nina decedată la 02.01.2005 și Brînzaru Vasile, IDNP 0980206360743, decedat la 14.12.2022.

Pe parcursul vieții bunicii săi, Brînzaru Nina și Brînzaru Vasile, au agonisit avere în comun și anume bunuri imobile situate în mun. Ungheni, str-la Burebista nr.24.

La 02.01.2005 a decedat bunica ,Brînzaru Nina, în mun. Ungheni. După decesul bunicii Brînzaru Nina, cel care a acceptat de fapt averea succesorală a fost soțul ei Brînzari Vasile, prin intrarea în posesie a bunurilor succesorale și anume administrarea bunurilor imobile, îngrijirea casei de locuit, prelucrarea terenurilor și achitarea a impozitului funciar.

Ulterior, la data de 14.12.2022 a decedat și bunicul Brînzaru Vasile și

imediat după decesul bunicului, a intrarat în posesia bunurilor imobile el-nepotul Rotari Daniel, prin îngrijirea casei de locuit și achitarea impozitului funciar.

Actualmente, a depus actele la notar pentru a accepta succesiunea, însă a întâmpinat dificultăți deoarece, în perioada cînd a decedat bunica Brînzaru Nina, bunelul Brînzaru Vasile, fiind îndurerat din cauza decesului ei și totodată din lipsa mijloacelor financiare, n-u a avut posibilitatea de a se adresa la notar pentru aşi legalizea drepturile succesorale în termen de șase luni prevăzut de legislație, omițând acest termen din cauze obiective. Din aceleași motive, nu s-a adresat la notar nici el, nepotul Rotari Daniel, după decesul bunicului Brînzaru Vasile.

Prin urmare, a primit refuz de la notar din motivul insuficienței documentelor corespunzătoare, necesare pentru confirmarea în procedură notarială a faptului de intrare în posesiune a averii succesorale și totodată din motivul omiterii termenului legal de constatarea faptului acceptării succesiunii.

Solicită petiționarul, constatarea faptului acceptării patrimoniului succesoral rămas după decesul cet. Brînzaru Nina, decedată la 02.01.2005 în mun.Ungheni, de către soțul ei Brînzaru Vasile, decedat la 14.12.2022, IDNP 0980206360743.

Prin încheierea din data de 04 aprilie 2024, s-a acceptat în procedura specială cererea respectivă (f.d.23).

În cadrul ședinței de judecată petiționarul –Rotari Daniel și reprezentantul ***acestui*, *avocatul Ion Ciorba, nu s-au prezentat la ședința de judecată, avocatul Ion Ciorba, a depus cerere privind examinarea cauzei în lipsa sa.***

Persoana interesată Serviciul Fiscal de Stat- reprezentat de inspectorul Alexandru Popazoglu, prin referința depusă (f.d.28-30) a solicitat examinarea cauzei în lipsa sa, menționînd că pentru stabilirea temeiniciei acțiunii și existența raportului juridic fără vicii ascunse, petiționarul urma să prezinte instanței următoarele probe: documente oficiale (chitanțe de achitare a cheltuielilor comunale aferente imobilului din masa succesorală, plata impozitelor pentru bunurile succesorale, precum și alte acte ce ar demonstra intenția moștenitorului de a accepta moștenirea) prin care ar

demonstra intrarea în posesie asupra masei succesorale. Prezentarea probelor pertinente pentru a demonstra că a fost în imposibilitate de a se adresa către notar în termenul prevăzut. Prezentarea unei confirmări scrise precum că în Registrul dosarelor succesorale și a testamentelor nu a fost deschisă procedura succesorală și nu a fost acceptată de către alți moștenitori bunurile succesorale care s-au aflat în gestiunea defunctei, defunctului. În această ordine de idei, conform prevederilor art. 130 alin. (1) din Codul de procedură civilă al R.Moldova, instanța judecătorească apreciază probele, bazată pe cercetarea multiaspectuală. completă, nepărtinitoare și nemijlocită a tuturor probelor din dosar în ansamblul și interconexiunea lor călăuzindu-se de lege

Astfel, potrivit prevederilor art.206 CPC al R.Moldova, instanța de judecată a dispus examinarea cauzei în lipsa persoanei interesate .

Audiind participantul prezent la proces, cercetînd şi apreciind probele prezentate, analizînd în ansamblu materialele cauzei, instanţa de judecată consideră necesar a respinge ca neîntemeiată și lipsită de suport probatoriu cererea *petiționarului Rotari Daniel,* ***din următoarele motive:***

În conformitate cu art. 5 alin.(1) CPC al R.Moldova, *orice persoană interesată este în drept să se adreseze în instanţă judecătorească, în modul stabilit de lege, pentru a-şi apăra drepturile încălcate sau contestate, libertăţile şi interesele legitime.*

Potrivit art. 6 CPC al R.Moldova, *instanţa judecătorească exercită apărarea drepturilor, libertăţilor şi intereselor legitime prin somare la executarea unor obligaţii, prin declararea existenţei sau inexistenţei unui raport juridic, prin constatarea unui fapt care are valoare juridică, prin alte modalităţi, prevăzute de lege*.

Iar, în conformitate cu art. 7 al.1) Cod Procedură Civilă al R.Moldova, *instanţa judecătorească intentează procesul civil la cererea persoanei care revendică apărarea unui drept al său încălcat sau contestat, libertăţii ori a unui interes legitim*

În conformitate cu art.118 al.1) Cod Procedură Civilă al R.Moldova, *fiecare parte trebuie să dovedească circumstanţele pe care le invocă drept temei al pretenţiilor şi obiecţiilor sale dacă legea nu dispune altfel.*

Potrivit dispoziţiilor art. 130 al. 1) Codul de Procedură civilă al R.Moldova, *instanţa judecătorească apreciază probele după intima ei convingere, bazată pe cercetarea multe aspectuală, completă, nepărtinitoare şi nemijlocită a tuturor probelor din dosar în ansamblul şi interconexiunea lor, călăuzindu-se de lege*.

În temeiul art. 240 al. 1) Codul de Procedură Civilă al R.Moldova, *la deliberarea hotărârii,instanţa judecătorească apreciază probele, determină circumstanţele care au importanţă pentru soluţionarea pricinilor, care au fost sau nu stabilite, caracterul raportului juridic dintre părţi, legea aplicabilă soluţionării pricinii şi admisibilitatea acţiunii.*

În temeiul art. 240 al. 3) Codul de Procedură Civilă al R.Moldova, *instanţa judecătorească adoptă hotărîrea în limitele pretenţiilor înaintate de reclamant*.

Conform art. 239 Codul de Procedură Civilă al R.Moldova, *hotărârea judecătorească trebuie să fie legală şi întemeiată. Instanţa îşi întemeiază hotărârea numai pe circumstanţele constatate nemijlocit de instanţă şi pe probele cercetate în şedinţă de judecată.*

Conform art. 7 al. 1), 2), 3), 4) Cod Civil al R.Moldova (în vigoare din 01 martie 2019), *Legea civilă nu are caracter retroactiv. Ea nu modifică şi nici nu suprimă condiţiile de constituire a unei situaţii juridice constituite anterior, nici condiţiile de stingere a unei situaţii juridice stinse anterior. De asemenea, legea nouă nu modifică şi nu desfiinţează efectele deja produse ale unei situaţii juridice stinse sau în curs de realizare. Legea nouă este aplicabilă situaţiilor juridice în curs de realizare la data intrării sale în vigoare. De la data intrării în vigoare a legii noi,*

efectele legii vechi încetează, cu excepţia cazurilor în care legea nouă prevede altfel.

În cazul situaţiilor juridice contractuale în curs de realizare la data intrării în vigoare a legii noi, legea veche va continua să guverneze natura şi întinderea

drepturilor şi obligaţiilor părţilor, precum şi orice alte efecte contractuale, dacă legea nouă nu prevede altfel.

Prin urmare, obiectul dedus judecății este constatarea faptului acceptării succesiunii rămase după decesul lui Brînzaru Nina, survenit la 02.01.2005, de către soțul Brînzaru Vasile, decedat la 14.12.2022.

Ținînd cont de apariția dreptului la acțiune, reieșind din art. 7 Cod civil, sunt aplicabile speței prevederile Codului civil în vigoare pînă la 01.03.2019.

Conform art. 1432 al. 1)- 2) Cod civil al R.Moldova, *moștenirea este transmiterea patrimoniului unei persoane fizice decedate (cel ce a lăsat moștenirea) către succesorii săi. Moștenirea este o transmisiune de drepturi pentru cauză de moarte, universală, unitară şi indivizibilă.*

Potrivit art. 1433 al.1) lit. b) Cod civil al R.Moldova, *pot fi moștenitori, în cazul succesiunii legale, persoanele care se aflau în viață la momentul decesului celui ce a lăsat moștenirea, precum şi copiii celui ce a lăsat moștenirea concepuți în timpul vieții lui şi născuți vii după decesul acestuia.*

Conform art. 1440 al.1) din Cod civil al R.Moldova, *succesiunea se deschide în urma decesului persoanei fizice sau declarării morţii ei de către instanţa de judecată.*

Potrivit al.2) al aceluiași articol, momentul deschiderii succesiunii se consideră cel al decesului persoanei care a lăsat moştenirea sau data rămînerii definitive a hotărîrii judecătoreşti privind declararea morţii lui.

Din sensul articolului precitat supra, data deschiderii succesiunii este ziua încetarii din viaţă a celui care a lasat moştenirea, de la data deschiderii succesiunii începe să curgă termenul de 6 luni de opţiune succesorală.

Conform art. 1444 al. 1-3) Cod civil al R.Moldova, *patrimoniul succesoral include atât drepturile patrimoniale (activul succesoral), cât şi obligațiile patrimoniale (pasivul succesoral), pe care cel ce a lăsat moștenirea le avea la momentul decesului.Dacă există cîțiva moștenitori, cotele lor succesorale, până la primirea certificatului de moșltenitor, apațin tuturor acestora în calitate de patrimoniul unic. În patrimoniul succesoral intră cota-parte a celui ce a lăsat moștenirea din proprietatea comună, iar dacă împărțirea în natură nu este posibilă, valoarea ei*.

Potrivit art. 1499 al.1) Codul civil al R.Moldova, *moştenirea legală, adică trecerea patrimoniului defunctului către persoanele menţionate în lege, se aplică în cazul în care: a) cel ce a lăsat moştenirea nu a lăsat nici un testament; b) a fost declarată nulitatea testamentului; c) succesorul testamentar este codecedat sau comorient cu testatorul; d) succesorul testamentar este nedemn.*

Conform art. 1500 Cod civil al R.Moldova , *în cazul succesiunii legale, moștenitori cu drept de cotă egală sunt: de clasa I – descendenții (fiii şi fiicele celui ce a lăsat moștenirea, la fel şi cei născuți vii după decesul lui, precum şi cei înfiați), soțul supraviețuitor şi ascendenții privilegiați (părinții, înfietorii) celui ce a lăsat moștenirea; de clasa a IIa – colateralii privilegiați (frații şi surorile) şi ascendenții ordinari (bunicii, atât din partea tatălui, cât şi din partea mamei) ai celui ce a lăsat moștenirea; de clasa a III-a – colateralii ordinari (unchii şi mătușile) ai celui ce a lăsat moștenirea.*

Potrivit art. 1516 al.1) Codul civil al R.Moldova, *succesiunea trece la moştenitorul chemat la succesiune, sub rezerva dreptului de a renunţa la ea.*

Deci, opţiunea succesorală acordă moştenitorilor alternativa de a accepta sau a renunţa la succesiune.

Potrivit art. 1517 Codul civil al R.Moldova, *termenul de acceptare a succesiunii este de 6 luni de la data deschiderii ei.*

Din patrimoniul succesoral activ fac parte: casele de locuit, apartamentele în cooperativele de locuit şi cele privatizate, garajele din cooperativele de garaje, terenurile, mijloacele de transport, obiectele de uz casnic şi uz personal ale defunctului şi alte bunuri care constituie obiect al proprietăţii private.

Astfel, în cadrul ședinței de judecată s-a stabilit cu certitudine faptul că, Brînzaru Vasile și Racoviță Nina au înregistrat căsătoria la 31.01.1981, potrivit copiei certificatului de căsătorie CM 245430 (f.d.15).

De asemenea, potrivit f.d. 14, se confirmă faptul că la 02.01.2005 a survenit decesul lui Brînzaru Nina.

În această ordine de idei, instanța reține că data deschiderii succesinii potrivit art. 1440 Cod Civil al R.Moldova, a fost ziua decesului lui Brînzaru Nina.

Prin urmare, dreptul de opţiune succesorală a lui Brînzaru Vasile urma a fi exercitat în termen de 6 luni de la deschiderea succesiunii rămase după decesul soției Brînzaru Nina.

Instanța reține că, la materialele cauzei petiționarul întru susținerea poziției sale a anexat:

- Copia certificatului de naștere pe numele Rotari Daniel (f.d.9);
- Copia avizului cu privire la anularea, rectificarea și/sau completarea actului de stare civilă pe numele Rotari Daniel (.d.9);
- Copia certificatului de naștere pe numele Brînzaru Oxana (f.d.10);
- Copia certificatului de căsătorie pe numele Brînzaru Oxana (f.d.11);
- Copia certificatului de deces pe numele Rotari Oxana (f.d.12);
- Copia certificatului de deces pe numele Brînzaru Vasile și Brînzaru Nina (f.d.13-14);
- Copia certificatului de căsătorie pe numele Brînzaru Vasile și Racoviță Nina (f.d.15);
- Copia titlului ce confirmă dreptul de proprietate (f.d.18);

Însă, înscrisurile citate supra, nu confirmă faptul că, Brînzaru Vasile a intrat de facto în posesia și folosința patrimoniului succesoral, rămas după decesul lui Brînzaru Nina, prin întreprinderea acţiunilor de administrare, asigurare şi utilizare a patrimoniului succesoral, a achitat impozitele pe bunurile imobiliare, facturile pentru serviciile comunale, a menţinut bunurile imobile în stare corespunzătoare.

De asemenea, instanța de judecată ține cont și de prevederile pct.56 a Hotărârii Plenului Curții Supreme de Justiție nr. 13 din 03.10.2005, cu privire la practica aplicării de către instanţele judecătoreşti a legislaţiei la examinarea cauzelor despre succesiune, potrivit căruia nu constituie motive temeinice de admitere a acţiunii: necunoaşterea dispoziţiilor legale incidente, lipsa de timp pentru depunerea cererii, necunoaşterea componenţei patrimoniului succesoral şi alte motive similar.

Potrivit aceluiași punct din Hotărârii Plenului Curții Supreme de Justiție menționată supra, vor putea constitui circumstanțe temeinice de prelungire a

termenului de acceptare a succesiunii: starea de invaliditate a succesorului, îngrijirea unui membru bolnav al familiei, aflarea în străinătate sau în rîndul forţelor armate, tăinuirea faptului deschiderii succesiunii de către ceilalţi moştenitori etc.

Astfel, instanța constată că, petiționarul nu a prezentat probe pertinente și concludente, în vederea confirmării celor invocate în cerere, ori potrivit art. 118 al.2 CPC al R.Moldova *fiecare parte trebuie să dovedească circumstanţele pe care le invocă drept temei al pretenţiilor şi obiecţiilor sale dacă legea nu dispune altfel.*

Iar, potrivit art. 122 al. (1) CPC al R. Moldova, *circumstanţele care, conform legii, trebuie confirmate prin anumite mijloace de probaţiune nu pot fi dovedite cu nici un fel de alte mijloace probante.*

Conform art. 130 Cod de procedură civilă al R.Moldova, *instanţa judecătorească apreciază probele după intima ei convingere, bazată pe cercetarea multiaspectuală, completă, nepărtinitoare şi nemijlocită a tuturor probelor din dosar în ansamblul şi interconexiunea lor, călăuzindu-se de lege. Nici un fel de probe nu au pentru instanţa judecătorească o forţă probantă prestabilită fără aprecierea lor. Fiecare probă se apreciază de instanţă privitor la pertinenţa, admisibilitatea, veridicitatea ei, iar toate probele în ansamblu, privitor la legătura lor reciprocă şisuficienţa pentru soluţionarea cauzei. Ca rezultat al aprecierii probelor, instanţa judecătorească este obligată să reflecte în hotărâre motivele concluziilor sale privind admiterea unor probe şi respingerea altor probe, precum şi argumentarea preferinţei unor probe faţă de altele. Proba este declarată ca fiind veridică dacă instanţa constată prin cercetare şi comparare cu alte probe că datele pe care le conţine corespund realităţii*.

Din considerentele menționate supra, instanța de judecată va respinge cererea petiționarului ***Rotari Daniel***, privind constatarea faptului acceptării succesiunii, ca fiind neîntemeiată și lipsită de suport probatoriu.

În urma celor stabilite instanţa de judecată, conducîndu-se de prevederile art.art. 1500-1516 , art.1517, art.1519 CC , art.art.117-119, art.130, art.art.281-284, art. 236 CPC al R Moldova,-

H O T Ă R Ă Ş T E :

<u>Se respinge</u>, cererea depusă de ***Rotari Daniel****, privind* ***constatarea faptului acceptării succesiunii.***

Hotarîrea este cu drept de atac, curs de 30 zile, în Curtea de Apel Chișinău, prin intermediul Judecătoriei Ungheni.

Preşedintele şedinţei

Judecătorul ***Rodica Costru.***

Președintele ședinței: Rodica Costru